

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20
ДИНАРА
1952

Година XXIV. Број 615
Субота, 12. октобар 1963.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ФЛАШ ГОРДОН

ФЛАШ ГОРДОН
КОСМИЧКОЈ СТРА-
ЖИ... Н-БОМБА ЈЕ
УДАРИЛА О ПОВР-
ШИНУ ОКЕАНА...
АЛИ НИЈЕ ЕКС-
ПЛОДИРАЛА!

ДА... ПРАТИ-
ЛИ СМО
ЈЕ РАДА-
РОМ!

"ДЕЦА КОСМОСА" ТАКОЈЕ
СУ ВИДЕЛА ПРОЈЕКТИЛ...

ЗА
ЊИМ...

МОРАМО ТАКО...
ИНДИЕ НИКАД
НЕ БИСМО
ДОЗНАЛИ ШТА
ЈЕ ТО БУЏ-
НУЛО У
МОРЕ!

ХЕЈ, МАЈК!
КАБИНА НЕ
ПРОПУШТА
ВОДУ...

ШТО ЈЕ
СИГУРНО,
СИГУРНО
ЈЕ...

ИЗГЛЕ-
ДА... СЕМ
АКО НАМ
СЕ ДУБИ-
НОМЕТАР
НИЈЕ
ПОКВА-
РИО!

РЕЈЕ,
ЗАР СЕ
ПРИТИ-
САК НЕ
ПОВЕРА-
ВА УЖА-
СНОМ
БРЗИ-
НОМ?

А
ПЛА-
ЗМА-
ЦЕТ
КОЈИ
ПРЕТВА-
РА ВОДУ
У ГАРУ
СТВАРА
НЕКЕ
УЖАСНЕ
СТРУЈЕ...

МИР, ДЕЦО!
НЕШТО САМ
УХВАТИО НА
РАДИЈУ!

ШТАТО,
МАЈК?
ОПЕРУ
МОРСКИХ
КОЊИЦА?

ИЛИ
ПРЕНОС
ВАТЕР-
ПОЛО
УТАКМИЦЕ?

НЕ! ЧАСНА РЕЧ,
МОМЦИ! ТО ЈЕ НЕ-
КА ВРСТА ЗРАКА
- ВОДИЧА...
И ДОЛАЗИ
ОДОЗДО!

У ПРАВУ
СИ,
МАЈК!
ТО ЈЕ
НЕКИ
РАДИО-
ЗРАК!

И ДОЛАЗИ
ОДОЗДО... ИЗ
ОКЕАН-
СКИХ
ДУБИНА!

МОЖДА ГА
ЕМИТУЈЕ
ОНАЈ ТАЈАН-
СТВЕНИ
ПРЕДМЕТ
ШТО ЈЕ
ПРОЛЕТЕО
КРАЈ НАС
И НЕСТАО
У ВОДИ!?

ДОЊАВОЛА!
ПРИТИСАК
ЈЕ ДЕСЕТ
ПУТА ВЕЉИ
НО ШТО БИ
ТРЕБАЛО ДА
ЈЕ НА
ОВОЈ
ДУБИНИ!

ОХ! НЕ МО-
ГУ ДА ВЛА-
ДАМ БРО-
ДОМ!
ЦЕТ НАС
ГУДА
НАДОЛЕ!

ДЕЦО!
НЕШТО НИЈЕ
У РЕДУ! НОС
НАМ ЈЕ ОКРЕ-
НУТ НАВИШЕ
А МИ ТО -
НЕМО!

ПОКУША-
ЋУ ДА
ИСКЛУЧИМ
МОТОРЕ!

... БРОД ЈЕ
ДОВОЉНО
ЛАК ДА
ИСПЛИВА
НА ПОВР-
ШИНУ!

РЕЈЕ,
ПОЖУРИ...

... НА
КАБИНИ
СЕ ЗАВЛА-
ДУ ПУКО-
ТИНЕ!

МОТОРИ СУ
ИСКЛУЧЕНИ, А МИ
ИПАК ТОНЕМО!
ЗБОГ ЧЕГА? ШТА
ДА РАДИМО?

У ОВОМ БРОЈУ: *Славни
живој и трајична смрт
Архимеда. У чему је тајна
индустрије Јајана. Либини-
сион у слици и речи. Берџ
Ланкастер. Мале занимљи-
вости. Ништа без смеха.*

КРОЗ ВЕКОВЕ

НАШИ АРХИТЕКТИ

Палатама Спонза и Кнежевом двору диве се сви туристи који дођу у овај наш стари град на Јадрану. Али мало ко зна да су, поред других грађевина, ове палате дело наших људи. Позната је стара клесарска породица чији је најстарији члан Андрија Марковић, родом из Корчуле, радио још у првој половини 15. века. По његовом имену се већ његови синови презивају Андријићи. Многи наследници раде све до краја 16. века, у прелазном раздобљу од готског ка ренесансном стилу. Њихова дела као изванредни примерци украшавају родну Корчулу (звоник катедрале) Задар, Хвар;

Мантову и Венецију у Италији, а нарочито Дубровник. Још је Андрија Марковић довозио из Корчуле обрађени камен за Кнежев двор а син Марко Андријевић је крајем 15. века изводио неке радове у стилу венецијанске готике на овој палати. Његов син Петар, пошто је изучио занат код оца, радио је нове стубове и неке друге делове на овој згради све до године 1524.

Према нацртима Паскоја Милчевића почео је Петар, заједно са својом браћом Јосипом и Блажом, да гради 1521. године прочеће палате Дивоне (царинарнице) познатије под именом Спонза. То је једна од најлепших зграда у Дубровнику изграђена у складном споју готике и ренесансе. Али најважније дело Петра Андријевића је ренесансна црква св. Спаса коју је, уз помоћ браће, према свом личном нацрту, радио од 1520. до 1528. године.

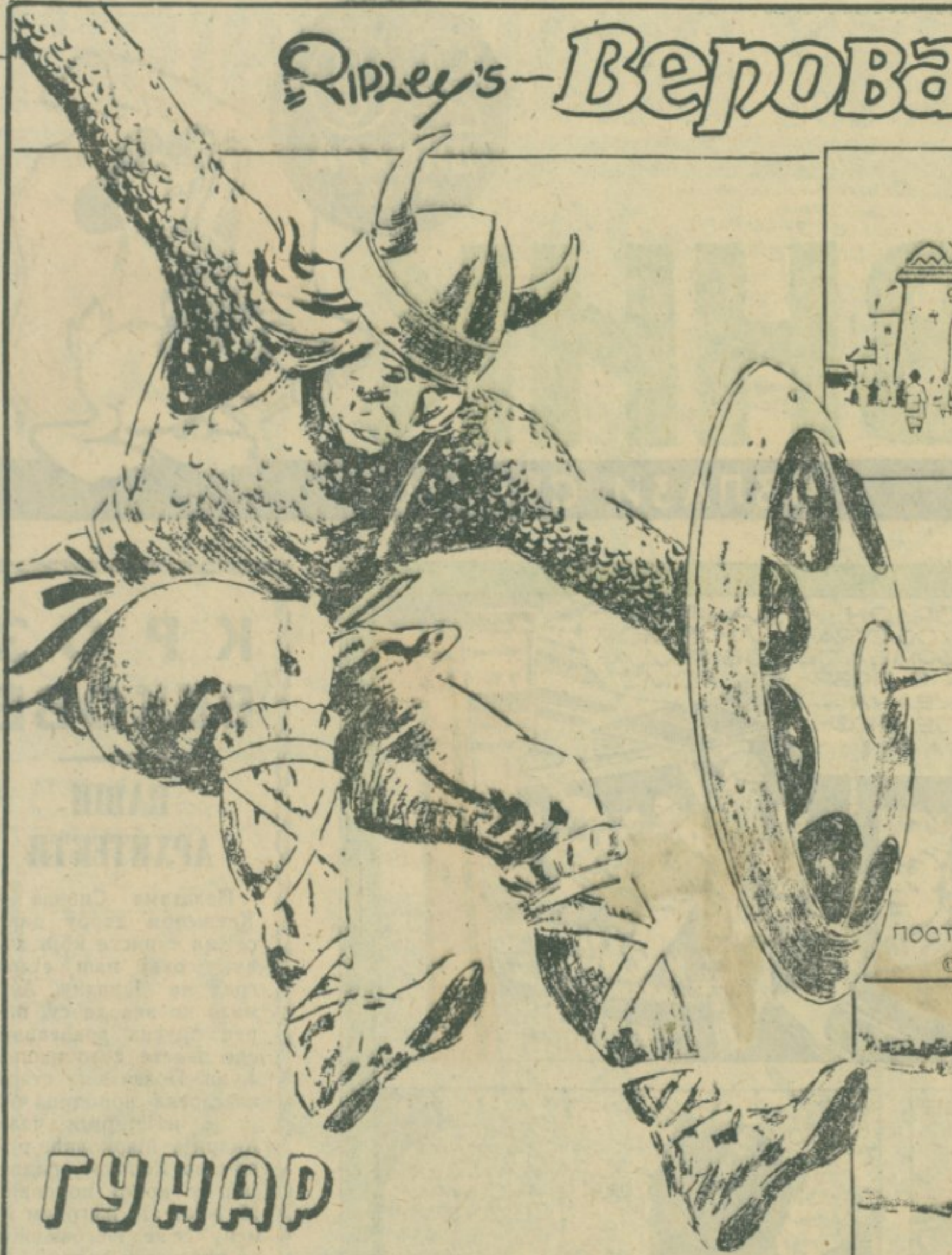
Када се сагледа читава делатност ове обимне породице (овде су поменути само најглавнији чланови) у изградњи Дубровника, морају да отпадне сва нагађања о страним мајсторима којима је приписивана већина знаменитих споменика у овом нашем граду.

Ripley's - Веровали или не!

ТИГРОВИ

ДРЖЕ СВОЈЕ РЕПОВЕ У ВОДИ СВЕ ДОК РИБА НЕ ЗАГРИЗЕ - А ОНДА ИЗБАЦЕ СВОЈ ПЛЕН НА ОБАЛУ!

ГУНАР

ИЗ ХЛИДАРЕНДИЈА (ИСЛАНД), СЛАВНИ ВИКИНГ ИЗ 9 ВЕКА МОГАО ЈЕ ДА СКОЧИ У ДАЛО 187 САНТИМЕТРА - КОЛИКО ЈЕ И САМ БИО ВИСОК - И ТО У ПУНОМ ОКЛОПУ И ПОД ОРУЖЈЕМ. ГУНАР ЈЕ МОГАО ИСТО ТОЛИКО ДА СКОЧИ НАЗАД КОЛИКО И НАПРЕД.

ТРИЈУМФАЛНА КАПИЈА

ПОДИГНУТА У ТОКИЈУ 1906 ГОДИНЕ ДА БИ СЕ ПРОСЛАВИЛА ПОВЕДА НАД РУСИЈОМ, БИЛА ЈЕ САГРАЂЕНА ИСКЛУЧИВО ОД БОРОВИХ ИГЛИЦА - ЈАПАНСКОГ СИМБОЛА БЕСМРТНОСТИ

10 ДОЛАРА НАГРАДЕ ОД ДОЛЕ ПОТПИСАНОГ ПОБЕГАО ЈЕ...

НАГРАДА ОД ДЕСЕТ ДОЛАРА ПОНУЂЕНА У РЕЛЕЈУ (САД) 1824 ГОДИНЕ ЗА ЈЕДНОГ КРОЗАСКОГ ШЕГРТА КОЈИ ЈЕ 41 ГОДИНУ КАСНИЈЕ ПОСТАО ПРЕДСЕДНИК САД ЕНДРЈУ ЏОНСОН

© King Features Syndicate, Inc. 1963. World rights reserved.

УВЕК ЗЕЛЕНА СТАЗА

ЗЕЛЕНИ ПУТ ИЗМЕЂУ ВИНТЕРБЕРНА И КЛЕРЕНДОНА (ЕНГЛЕСКА) ПОКРИВЕН ЈЕ ДЕБЕЛОМ ЗЕЛЕНОМ ТРАВОМ ЧАК И ЗИМИ - КАДА ЈЕ СВА ОКОЛИНА ПОД ДЕБЕЛИМ СНЕГОМ!

НЕВЕСТА

У ШВАЛМУ, ЈЕДНОМ ОКРУГУ ХЕСЕНА (НЕМАЧКА) МОРА ДА НОСИ СВОЈУ СВАДБЕНУ ХАЉИНУ ИЗНАД 12 ЗЕЛЕНИХ ЦИПКОМ ОБИЧНИХ СУКАЊА!

ДУХОВИТОСТ АЛЕКСАНДРА ДИМЕ ОЦА

Зарадио је Дима - Отац доста новца од „Три мускетара“ и других романа као и од позоришних комада, али никад није имао пара.

— Сви ће да кажу — говорио је он — да сам протрпа врећа, али заборављају да ја за то нисам крив.

Код њега су увек била отворена врата свима.

— Господине, колико ће особа бити на вечери? — питао би га његов кувар.

— Позвао сам их девет, али спремите вечеру за 30 особа.

На вратима трпезарије постојао је мали отвор кроз који се могло видети шта се догађа унутра. Једног дана пошао је са сином у трпезарију у којој су се већ били окупили гости. Кад је погледао кроз отвор, рекао је:

— Вратимо се, сине, ја никада тамо не познајем.

— Кад сам дошао у Париз, имао сам 53 франка. Остало ми је сада још свега 40. Догод не надокнадим оних 13 франка бићу приморан да радим.

Да би доказао како једног боема добро познаје, Дима заврши убеђивање:

— Познајем га одлично:

Имамо истог судског извршитеља.

За време јулске револуције пуцало се по париским улицама. Један пролазник му приђе и рече у зимајући од њега пушку: — Дозволите да вам покажем како се то ради. И пролазник испали је-

дан метак, два, три и по-годи једног, два, три војника, па врати пушку познатом писцу који му рече:

— Пошто се тако добро њоме служите, задржите је. — Не, хвала, — одговори непознати — то нису моја политичка убеђења.

Дима је свима говорио ти, осим Поршеу, мењачу, који је због тога био готово несрећан. Једног дана се Порше охрабри и рече му:

— Господине Дима, имам нешто да вас замолим?

— Шта желите?

— Желим да ми највећи човек данашњице говори ти.

— У реду, драги мој Порше, позајми ми 50 златника!

На пролазу кроз острво Гернесе позвао га је на ручак Виктор Иго, који је био протеран из Француске после државног удара 2. децембра.

— Примам вас — рече Иго — на мојој стени, као што је Наполеон примао на Светој Јелени.

— Никаква поређења не вреди јер је овде бутер много бољи — одврати Дима.

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

Сродне врсте птица имају различите „кодексе о браку“ али су „мешовити бракови“ готово сасвим искључени. У једном зоолошком врту ипак је једном под изузетним околностима, склопљен „брак“ између беле и црне роде. Али међу њима је од јутра до мрака стално долазило до неспоразума: клопарање беле роде приликом поздрављања није на црну остављало никакав утисак; а извињање врата које представља церемонију при поздраву црне роде бела уопште није схватала.

Женка кита убризгава у уста свога одојчета дневно готово 100 литара млека. Новорођенче плавог кита дуго је седам метара а тешко око 200 килограма — јер је плави кит, данас највећи сисар на свету.

Гориле из афричких прашума тешки и до 500 килограма нису уопште акробате за какве се сматрају. Велики мужјаци врло нерасходно напуштају тло а ако то ипак учине веру се по дрвешу веома опрезно да не би склизнули и повредили се јер несрећни случајеви нису ретки баш због њихове тежине.

У Африци има јежева који у погледу броја младих држе светски рекорд међу свим сисарима: од једном 32 млада.

У Сахари живе само 24 врсте сисара и то: две врсте јежева, једна врста дивље мачке, 4 врсте антилопа и седамнаест врста глодара.

Интересантни су и резултати испитивања вршених на китовима. Када зароне они „плачу“, управо њихове сузне жлезде излучују

уље да би се заштитиле очи.

Да ли вам је познато да афрички слон чије само срце тежи 20 килограма, спава ноћу једва 2-3 часа; да његова кљова није очњак него други секундиј у његовој вилице који нарасте највише 5 сантиметара годишње? Или, да се код те огромне животиње на свакој страни вилице

налази само по један кутњак а да му нови израсте шест пута у току његова живота? Кутњак слона је велик као комад хлеба а када се истроши он те делове прогута. Али један слон у зоолошком врту по моћу сурле сам се ослободио остатака старог зуба и бацно их на посетиоце.

Да ли вам је познато да колибри сваке ноћи преспавати зимски сан? Код ове птице температура крви одједном пада, нарочито око поноћи, од 38-40 степени на 18-20. Ово је занимљива особеност јер не може бити ни говора о обичном сну. Слично је и са слепим мишевима само у много мањој мери.

ПОМИРИО ИХ

Дежурни полицајац који се у току обиласка свог рејона нашао на једној римској пијаци, био је привучен страховитом га-

ламом. Неки продавац се натезао са својом муштеријом око једне рибе: обоје су је вукли на своју страну. А ево како је на-

стао спор: једна домаћица је дошла до тезге да купи рибу, изабрала једну и платила, па замолила продавца да је расече и очисти. Али застали су обоје разрогачених очију — у утроби се нашао златан прстен са дијамантом. Жена-купац је сматрала да, пошто је рибу већ платила, она има право на њу и на њену „садржину“ — а продавац је то врло жучно оспоравао. Полицајац се појавио као судија и изјавио, а са њим су се сложили и присутни, да прстен однесе у комесаријат где ће остати годину дана јер може да се јави и власник. Ако се за годину дана нико не појави продавац и домаћица могу да обнове „спор“ и да траже решење.

На једном аеродрому у Данској дошло је недавно до чудног догађаја: на писти се један мањи туристички авион припремао за увлетање. Пилот је покренуо елису и мотор је почео да ради, али десило се нешто неочекивано — попустила је кочница на једном тоčku и авион је кренуо сам вртити се у круг. Нико ни после више покушаја није успео да ускочи у кабину и угаси мотор. Почели су са писте да пуцају из револвера у резервоар да би истекао бензин, али ни то није помогло. Најзад су се сетили неког каубоја који је умео непогрешиво да баца ласо и одмах су га позвали. Он је убрзо набацис ласо на једно крило и задржао авион док ни-

»УХВАТИО« АВИОН...

су угасили мотор.

— Био је то мој најуспелији лов — изјавио је он.

— До сада сам хватао коње и краве, а сада ето и авион!

НАЈВЕЋИ ПОКРЕТНИ МОСТ

Највећи покретни мост у Европи се гради у Либеку. Треба да замени досадашњи који више не одговара због све већег саобраћаја на овом делу реке Траве. Горњи делови моста када се буду подизали наћи ће се на 55 метара изнад реке.

ПРИЧА СЕ

Прича се да у Ирској нема змија, а ако се нека нађе, онда мора да ју је неко донео.

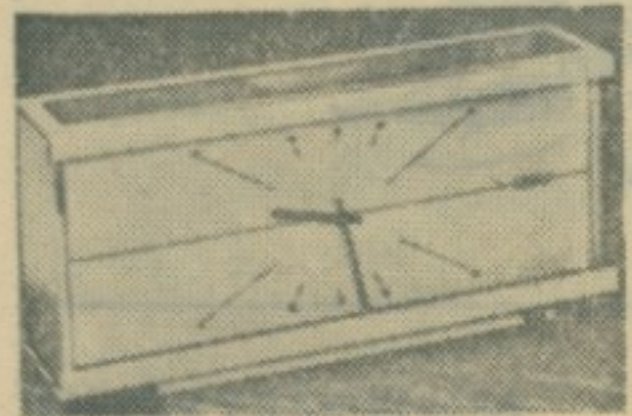
Изгледа да је исти случај и на Хавајима, Исланду, Малти, Новом Зеланду и неким другим острвима на свету.

ДВА ПИТАЊА

1) Да ли 1900. година припада 19. или 20. веку?
2) Зашто зец трчи брже уз брдо него низ брдо?
(Одговор: Година 1900. припада 19. веку. Двадесети век почео је 1. јануара 1901. године; Зец трчи брже уз брдо него низ брдо зато што су му задње ноге дуже од предњих.)

СУНЧАНИ САТ ИЗ 1963. ГОДИНЕ

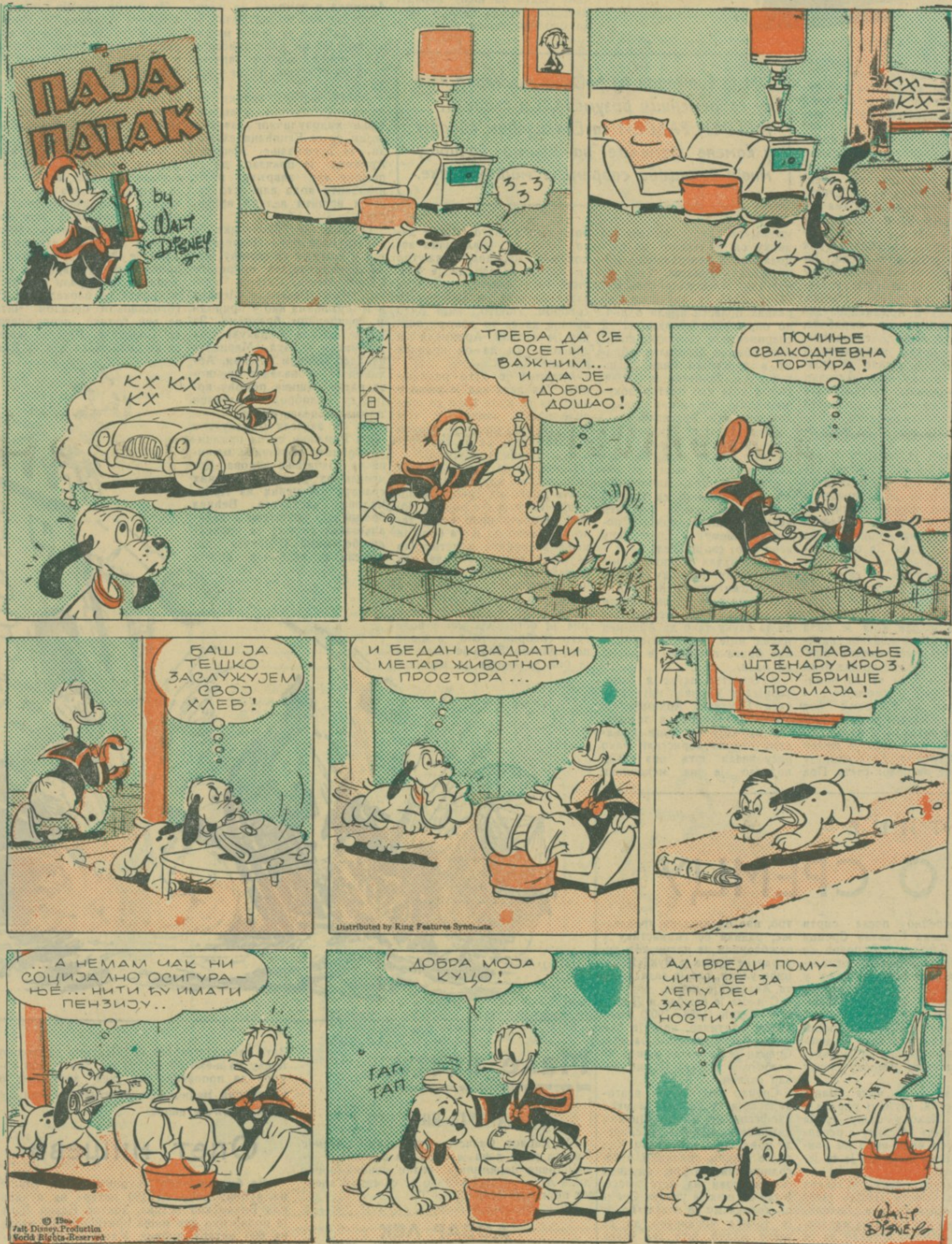
Једна велика немачка фабрика сатова произвела је нови стони сат који покреће сунчана светлост. Једна уграђена сунчана батерија са фотоефектним претварањем светлости у електричну енергију и пуни мали акумулатор којим се покреће електрични

механизам часовника. Година може да ради без навијања и мењања батерије... под условом да стоји на довољно светлом месту.

ЗАШТО

— Зашто трче сви ови људи?
— Такмиче се на хиљаду метара.
— Зашто?
— Па ко стигне први добија награду.
— А зашто онда и остали трче?

ПАЈА ПАТАК
by WALT DISNEY

КХ КХ КХ

ТРЕБА ДА СЕ ОСЕТИ ВАЖНИМ... И ДА ЈЕ ДОБРО ДОШАО!

ПОЧИЊЕ СВАКОДНЕВНА ТОРТУРА!

БАШ ЈА ТЕШКО ЗАСЛУЖУЈЕМ СВОЈ ХЛЕБ!

И БЕДАН КВАДРАТНИ МЕТАР ЖИВОТНОГ ПРОСТОРА...

... А ЗА СПАВАЊЕ ШТЕНАРУ КРОЗ КОЈУ БРИШЕ ПРОМАЈА!

... А НЕМАМ ЧАК НИ СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ... НИТИ ЂУ ИМАТИ ПЕНЗИЈУ...

ДОБРА МОЈА КУЏО!

АЛ' ВРЕДИ ПОМУЧИТИ СЕ ЗА ЛЕПУ РЕЧ ЗАХВАЛНОСТИ!

СЛАВНИ ЖИВОТ И ТРАГИЧНА СМРТ

АРХИМЕДА

Један од ретких научника кога је његова средина за живота разумела и славна био је Архимед (287. до 212. године пре наше ере). Родио се у златно доба грчке културе и науке а још се и данас сматра једним од најмоћнијих умова. Десет Архимедових радова представљају заједно са Еуклидовим научним теоријама темеље на којима почива целокупна савремена математичка наука. Архимедов Трактат о телима која плаве, Данац Хајберг открио је међу литургијским списима у Цариграду тек 1906. године. Чувена су и Архимедова дела о квадратури параболо, дупти и ваљку, спиралама, мерењу круга, коноидима и сферонидима. Данас су позната и имена шест његових дела која нису сачувана али која су по својој важности изгледа превазилазила готово све што нам је од њега остало.

Архимед је рођен у Сиракузи у имућној и интелектуалној породици. Његов отац Фидијас био је астроном и прославио се прорачунима о величини Сунца и Месеца мада се касније показало да су они нетачни. За своје високо образовање Архимед има да захвали не само интелектуалној атмосфери која је владала у кући већ и благотворном утицају Александријске школе која је била колевка организованог научног рада у савременом смислу. Тек од њене појаве неки владари почели су да помажу научнике и уметнике.

Заслуга за стварање ове школе највећим делом припада египатском краљу Птолемеју Сотеру који је желео да привуче у Александрију научнике из целог света. Пре

ОН је био један од рећких научника која су савременици разумевали и славили. Његови радови са Еуклидовим сјарају у камене шемеље на којима почивају многи принципи савремене математике.

узимајући улогу мецене за науку он је ставио на располагање и неограничена материјална средства. Тако су настали: Александријски музеј у коме су научници из разних области имали одлично опремљене дворане за експерименте и састанке, добијали обимне бесплатне библиотеке и пристојно били смештени; и Библиотека са 500.000 књига која као центар документације све до модерног времена није превазиђена. Кроз Музеј су прошли сви највећи умови старе Грчке. Еуклид је био један од првих гостију. У њему су радили Ератостен, Аполонијус из Перге, Конон са Самоса чија је предавања Архимед пратио у Александрији и поштовао њему и Ератостену већи број својих дела.

У Сиракузи Архимед није имао такву подршку али су се градски тирани Хијерон и Гелон, који су се смењивали на власти, живо интересовали за науку тако да Архимед никад није имао материјалних брига и могао је мирно да ради.

У егзактне науке и нематеријалне облике математичара Еуклида Архимед је први унео покрет и тежину. Полуку коју су људи хиљада година користили након нису знали шта она значи подигао је на механички

принцип. Први је дао дефиницију спирале и постао отац статике и рационалне механике. Применом механике на теоријска истраживања савременика открио је нове геометријске вредности. Исто тако први се бавио проблемима неограничено великих бројева, односно бесконачних рачуна.

Прославио се и прочуо у афери краљевске круне. Тиранин Хијерон је одлучио да у славу бесмртних богова поклони једном храму раскошну круну. Позвао је највештијег јувелира, дао му много новца и одређену количину злата за њену израду. Завршена круна била је тачно онолико тешка колико је

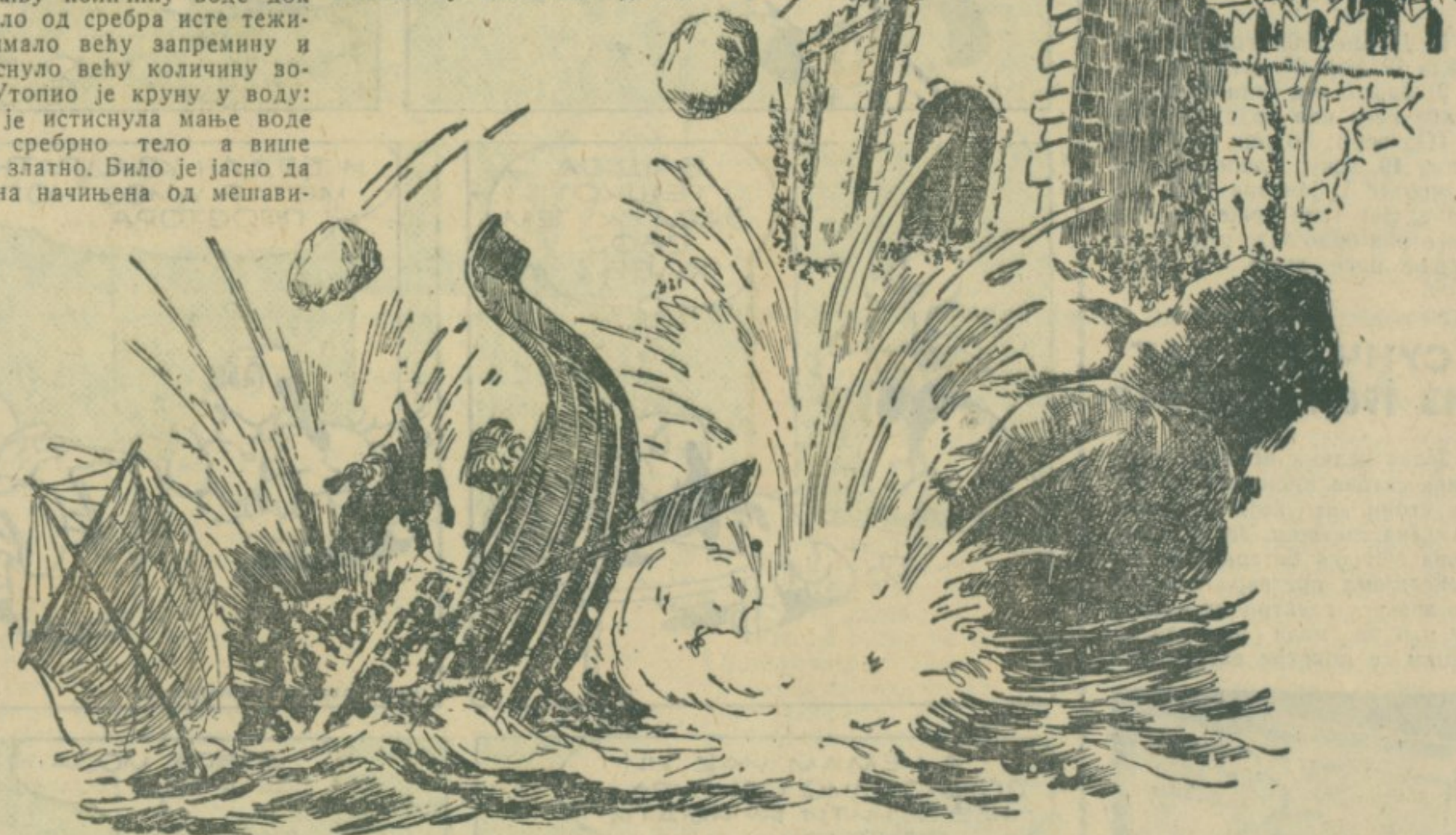
не злата и сребра. Пошто је мајстор признао превару требало је утврдити колико је злата украо и заменио га сребром. Значајним експериментима и прорачунавањима Архимед је тачно утврдио колико је злата утајио мајстор Том приликом је Архимед открио принцип специфичне тежине а касније поставио и основе хидростатике.

Убрзо потом пред народом Сиракузе дао је доказа о својој даровитости. Један велик брод се био насукao код обале. Читава група снажних људи једва је покренула брод. Тада се појавио Архимед и замолио да њему препусте цео посао. Везао је брод каблом за једну машину коју је он конструисао и без много напора вратио брод из обалског песка у воду.

Другу његову велику заслугу представља усавршавање хидрауличног завртња којим су се Египћани служили за испуњавање мочвара. Архимед је показао да се помоћу тог завртња може извучити вода али исто тако и вршити велики притисак.

Открио је зупчанике и конструисао први Планетаријум у коме су се помоћу једне ручице могли покретати Сунце, Месец, Сатурн, Јупитер, Марс, Венера и Меркур и то путањима као у природи и сразмерним брзинама. За време опсаде Сиракузе док је римски конзул Марцелус нападао моћном војском, Архимед је проналазио све нове ратне машине помоћу којих су малобројни ратници пружали снажан отпор.

Да би заузели Сиракузу с мора Римљани су на прамањима бродова поставили машине за разбијање зидова. До чекала их је киша каменних гравата избачених из Архимедових катапулта. Већина бродова је уништена а неколико њих који су се привукли бедемима Сиракузе доживели су необичан дочек:

Мале вести

ДВА ПУТА ПО СЕДАМ

У Карлос Саласу, провинцији Буенос Аирес ових дана је одржана вероватно јединствена церемонија: седам синова породице Агостинели оженило се са седам кћерки породице Мајор.

ДОБАР ЛЕК

Доктор С. Вудјард из Лондона тврди да има необично ефикасан лек за срце: бицикл.

Зато саветује својим пацијентима да дневно пређу на њему 80 до 160 км. Зли језици говоре да пропагира тај „лек“ зато што је хонорарни медицински саветник олимпијске бицикlistичке екипе.

Опет мишеви

Да би омогућио гњурцима да се спусте на дубину већу од 180 метара на пучини код Бахамских острва, доктор Едвин Ланд је подвргнуо два миша притиску који влада на 600 метара дубине. Удишући мешавину хелијума и кисеоника више од 6 часова, животињце су остале живе и чак цео опит добро поднеле.

МИНИЈАТУРНИ ФРИЖИДЕР

Фрижидер већи од напруга за шивење и тежак свега 15 грама конструисала је група инжењера из Лењин града. Унутрашња температура овог апарата може да се спусти за неколико секунди на минус 50 или минус 60°C и на тој температури да се веома дуго одржи. Овај фрижидер наћи ће примену у електроници, медицини и микробиологији.

ЦРТИЦЕ

О СРЕМЦУ

Непосредно после смрти књижевника Стевана Сремца (1906) Светозар Ђоровић је дао интересантне појединости о Сремчевом бављењу у Мостару. Волео је да залази у старински део града, у мале крчме и да посматра свет. Водио је са књижевником Ђоровићем разговор о многим стварима, па му је између осталог за „Ивкову „славу“ рекао:

— Кад умре чича (Илија Станојевић, глумац) умреће и Калча. Ивкову славу треба одмах онда да скину с репертоара јер чича нико ни близу не може бити. Он је ту јединствен.

Школски друг Стевана Сремца Сретен Пашаћ (1858—1909) објавио је у „Летопису“ своје успомене из младости и нарочито истакао да се Сремац интересовао за фискултуру. Као студенти Филозофског факултета, свако ју-

тро, пре одласка на предавања, радили су гимнастику у вежбаоници на плацу код лутеранске цркве у Вука Караџића улици, где је сада палата Академије науке.

С њима је вежбао и Љубомир Недић (1858—1902) књижевни критичар, који је био добар бацач камена с рамена. Сремац је волео да вежба на раабоду, а Сретен је био добар скакач.

Сремац није волео разговоре који су се водили међу професорима о чиновничким питањима: платама, распореду предавања, и слично. Кад су се једном приликом о 25-годишњици матуре, окупили сви другови из исте класе, један од њих је упитао Сремца колика му је плата. То га је толико нервирало да се често жалио, што тај човек ништа друго није имао да га пита иако се дуго нису видели.

ВЕСЕЛА ПРИЧА О ВЕСЕЛОМ ЧОВЕКУ КО ЈИ ЖЕНУ УБЕЂУЈЕ ДА НЕМАЈУ НИКАКВОГ РАЗЛОГА ДА БУДУ ТУЖНИ.

„НИСМО НИШТА ДО ЖИВЕЛИ ШТО БИ НАМ ДОНЕЛО НЕКУ НЕСРЕЋУ, ПА ШТА БИСМО ВИШЕ У ОВОМ ЖИВОТУ ТРАЖИЛИ“, КАЖЕ ЈОЈ ОН.

— Не! — одговори Јитка оштро.
— Јеси ли гола и боса?
— Не.
— Имамо ли на чему да спасавамо?
— Имамо.
— Имамо ли за сутра ручак и вечеру?
— Имамо.
— Јитка, ако станем даље да ти постављам слична питања, ти ћеш ми увек одговорити позитивно. На пример: нисмо озлеђли, нисмо страдали приликом судара возова, нисмо били у авиону који се срушио, нисмо бродомници, нисмо, нисмо ништа доживели што би нам донело неку несрећу, па шта бисмо више у овом животу тражили?
— Јајда, Јајда, али смо без цара...
— Јитка, то је општа болест, али признајем да је то заједно тужно. Уосталом, Јитка, има туге и у кућама које не знају шта ће с парамма...
Јан се диже, нави грамофон и у стану Житкових одјекну весела песма прашена још веселијом музиком.
— Јитка, смех уће у нашу кућу, дивота... ништа без смеха!
Јитка га погледа и осмехну се. Јан нави валцер, приђе Јитки и њих двоје почеше да играју.

У дом Житкових ушла је туга. Нико од укућана не зна када се то догодило: ни домаћин Јан, ни његова жена Јитка, ни старији син Тандрек, ни млади Ладичек, ни деда Волка, ни баба Палка; ама баш нико.

— Увек су врата затворена, а како је она ушла и како се то све збило не могу да схватим — каже баба Палка, коју је склероза већ посетила.

— Ни ја не могу да схватим све ово — каже деда Волка — који тугу разгаљује криглама пива.

Старији син Тандрек и млади син Ладичек кажу да појма немају шта је то уопште туга и мотају све што се у кући може појести.

Јитка је стално намрштена. Није чудо, домаћица је. Јан, лојач по занимању, каже да је његова дужност у предузећу да добро ложи и да свима буде топло па је просто срећан када види службенике задовољне. А када кући дође — сви му личе на избеглице: и деда, и баба, и Тандрек и Ладичек, а разбацане ствари по креветима и столицама допуњују то и све чине још тужнијим.

Једно вече Јан срео неког пријатеља, а овај га позвао на пиво. Попили су по две кригле па се растали и Јан је дошао кући веселији.

— Здраво, Јитка!

Јитка ћути.

— Ти си тужна, Јитка?

— Како не бих, када се ништа не бринеш о кући... знаш ли ти да ми немамо пара...
— Јитка, душо, ако ја то не знам онда не знам ко би могао други да зна, разуме се, сем тебе... Уосталом, па шта?

— Ух, ала си ми ти човек када у оваквој ситуацији можеш да кажеш: па шта...
— Јитка, имаш ли једну флашу пива?

— Имам, али то је делина...

— Дај је мени, а ја ћу њему сутра набавити...

— Да попијеш — рече му Јитка и упиња оштар поглед у њега.

— Јитка, не, није мени до пића, него до разговора, барем с тобом... Него, не знаш шта је ново: смех је побегао, људи забринуте, све им нешто постало трагично. Људе обузело неко осећање као оно кад је било помрачење сунца...
— Па зар није тако? ...
— Јитка, попиј пиво, да се кучнемо, па ћу ти брзо рећи да је све, у ствари, дивно...
— Баш ти је дивно...
— Молим те, Јитка, да ми одговориш на неколико питања...
— Хајде, питај...
— Јитка, да ли је неко од наших болестан?
— Није.
— Јитка, јесам ли без посла?
— Ниси.
— Јитка, примамо ли лепу плату?
— Примамо, али нам није довољна...
— Ни птици није пријатно у кавезу, па опет у њему лева.
— Јајда, али ми смо презадужени...
— Јитка, ја знам велике трустове који су због дугова пали под стечај, а ми смо далеко од тога, па зар нисмо срећнији од власника таквог труста...
— Јајда ти врло добро знаш шта нам све у кући треба...
— Јитка, ја знам шта је нама све требало у животу и много смо од тога добили, па

немо и друго добити само нека смо здрави...
— Јајда...
— Јитка, је си ли гладна?

СА СВИХ СТРАНА

Неки колекционари радо прикупљају и боце — од оних најстаријих до савремених. Парижанка Жаклин Хуг има у својој збирци чак и стаклене боце из XVII века рађене у Мурану.

Мало познати француски композитор Клапсон је имао збирку од 7.500 дугмади са униформе разних армија света. Њега је најмашио неки аматер из Гана који је још 1845. године приредио изложбу на којој је приказао 20.000 дугмади.

У Лондону је недавно приређена изложба ретких пишталки. Међу њима су се налазиле пишталке Команча и Апаша, полицајца из разних земаља и спортских судија. Најнеобичнија је била пишталка у облику жабе нађена у једној краљевској гробници Инка.

Један келнер вагон-ресторана француске железнице велики је обожавалац Вагнера и његов стан је прави музеј предмета који су припадали композитору. Међу њима се налазе рукописи, партитуре, фотографије, програми са концерата, цртежи, плакати као и библиотека која садржи хиљаду књига о Вагнеру.

ПЛУТОН У ЦИРКУСУ

ХУМОР

САМ ЈЕ КРИВ

— Овај чамац што сте ми изнајмили пун је воде.
— Сами сте криви, јер сте се задржали у чапцу десет минута више од једног сата.

— Говориш којешта...
— Не, ја му-му-муцам.

ЗНА

— Срећни сте, младићу: данас сам одбила да примим седморицу оних који рекламирају усисивач.
— Знаш, ја сам био та седморица.

ОСВЕТА СЛОНА

Прича се да су слонове страшно осветољубиви. Овај догађај то потврђује: један чувар слонове из зоолошког врта у Калкути водио је са појила слоницу и слонче. Да би приморао „малишана“ да иде право чувар га је штапом боцнуо. Слонче је болно рикнуло а слоница, пре него што је ма ко могао да притекне у помоћ, сурлом је зграбила не срећног човека и ногама га изгазила.

А, НЕ

— Јуче је умро мој пра-пра-пра-дед.

У ЧЕМУ ЈЕ ТАЈНА ЈАПАНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ

ЈАПАН ВИШЕ НЕ ПЛАВИ АМЕРИЧКО И ЕВРОПСКО ТРЖИШТЕ ЈЕВТИНОМ ДАМПИНГ РОВОМ ВЕЋ НАЈКВАЛИТЕТНИЈИМ И НАЈПРЕЦИЗНИЈИМ АПАРАТИМА И МАШИНАМА. НАГЛИ СКОК СТАНДАРДА У ЈАПАЊУ ЗАХТЕВА ВИСОКОКВАЛИТЕТНЕ ПРОИЗВОДЕ И ЗА ДОМАЋЕ ТРЖИШТЕ.

тографских апарата а само у САД 25 одсто. Јапанска електронска индустрија је забележила још већи скок: њен бруто производ износио је 1956. године 270 милиона долара а 1960. четири пута више.

За америчке лиценце у електронски Јапани су дали преко 10 милиона долара. Међутим, ученици су превазишли учитеље: пре Американца су произвели транзисторе и од 12 милиона конструисаних у 1961. години, 60 одсто су извезли у САД.

Јапан има шест телевизијских мрежа за црно-беле емисије и за њих производи четири и по милиона телевизора годишње а за једну мрежу у боји већ производи десет хиљада телевизора годишње.

У Јапану ће се ускоро појавити портаби телевизори са екраном од 30 сантиметара по цени од 180 долара, намењених извозу у САД пошто домаће тржиште буде засићено телевизорима нормалне величине.

Мање је познато да у јапанском извозу представљају главну ставку текстилни производи. Јапан је већ тучао Енглеску и постао први извозник памучних тканина на свету а други, иза САД, синтетичких тканина. Винилон, најлон 6, теторон и полипропилен стоје по квалитету уз најбоље. Најзад, јапанска бродоградилница која су 1952. године произвела 376.000 тона бродова данас дају 200.000 тона сваког месеца.

Па ипак, јапански привредни стручњаци нису велики оптимисти. Уколико се нешто не предузме јапанско „привредно чудо“ ће ускоро спалнути. Јер, оно се досад добрим делом остваривало јевтином радном снагом. Као пример се наводи електронска индустрија у којој су 85 одсто радне снаге девојке од 15 до 20 година са зарадом од 15.000 до 22.000 динара месечно. Несташница радне снаге, нарочито квалификоване, све више долази до изражаја и стога је већ примећен постепени али неумољив скок надница па и цена производа.

Јапани зато предузимају енергичне мере да повећају број стручњака, да што ефикасније примењују науку у пракси и самим тим повећају продуктивност рада као противтежу поспуљеној радне снаге. Већ данас они имају милион студената и посвећују велику пажњу научним кадровима и истраживачком раду.

Ипак, Јапани још мисле да у области чисто научног истраживања и примене науке у пракси заостају за западним земљама са богатом научно-техничком традицијом. Ни нобеловац Јукава, чи чувени физичар Асабуки, ни десетине професора математике на америчким универзитетима, ни први бицикл од пластичне материје, и први воз који ће развијати брзину од 200 километара на сат, ни прва висећа аутострада од Канаде за Токио, нису у стању да сузбију ово нелагодно предубеђење.

Многи изванредни јапански стручњаци ће радије усавишавати неки страни производ него што ће имати смелости да сами даду план за потпуно нов производ. Стога је један од најглавнијих проблема данашњих јапанских управљача — подстицање истраживања, самостално решавање научних и практичних проблема што би Јапан сарстало у ред најнапреднијих индустријских нација.

Некада се говорило да је Јапан радионица Азије. Данас је он постао њена фабрика и права лабораторија прецизности и ефикасности. Јапан пружа најбољи пример како се спретном и систематском применом науке могу постићи одлични резултати.

До рата су Јапани извозили јевтину робу сумњивог квалитета: сатове су експортиovali у сандуцима пуним струготине, бицикли нису вре дели ни паре а јевтине памучне тканине биле су слабог квалитета. После рата се пред њима отворило пространо тржиште опустошене Европе и богате Америке. Јапански индустријалци су одмах оценили да би се амерички капиталисти и синдикати брзо заклонили ефикасним заштитним царинама од конкуренције јапанске дампинг робе. Зато се Јапан одлучио на привредно-индустријски пре-

обрај — на производњу робе сличног и вишег квалитета од оне која се продаје на западним тржиштима.

Овакав поступак јапанске индустрије и економије потпомогла је и друштвена еволуција: под утицајем нових идеја одбачене су древне традиције аскетизма и строгасти. Еманципација жене, скок надница, тежња за угодним животом тражили су све више квалитетнијих производа на домаћем тржишту. Средња јапанска класа почела је да граби аутомобиле, телевизоре, апарате за домаћинство. Али они су морали бити доброг квалитета.

Данас ни у Њујорку ни у Паризу марка „мејд ин Јапан“ више не изазива превир. Јапан је постао снабдевач целог света и то добар — његова електронска и фотографска индустрија су међу првима на свету; он је најзначајнији извозник порцелана; његова бродоградилница туку и квалитетом и ценом британска.

Доскора су хваљени енглески, немачки и италијански мотоцикли. Данас су се јапански наметнули као најбољи. Јапани су прошле године произвели 990.000 возила а ове ће их произвести још за 50 одсто више, тако да ће ускоро светско тржиште бити закрчено јапанским возилима.

Још већи успех постигнут је у фотографској индустрији. Свака друга јапанска породица има фотографски апарат. У 1961. години произведено је 2.500.000 квалитетних фотографских камера — колико и у Немачкој. Јапанска оптика не заостаје за немачком и шведском а техничка опрема камера које су исте цене или чак јевтиније од европских — знатно је боља. Јапан извози преко 40 одсто своје производње фо-

тографских апарата а само у САД 25 одсто. Јапанска електронска индустрија је забележила још већи скок: њен бруто производ износио је 1956. године 270 милиона долара а 1960. четири пута више.

БЕЛИ ЛУК спречава и биљне болести

Бели лук је познато средство у лечењу или ублажавању неких болести код људи. Сада се установило да бели лук лечи и спречава развратак неких гљивичних болести и на биљкама.

У Чехословачкој је у последње време пасуљ био нападнут једном гљивичном болешћу која се научно зове Colletotrichum Lindemuthianum. Главни узрок било је заражено семе. Међутим потапањем семена у раствор белог лука (4 кг ситно млевеног белог лука на 100 кг воде) у коме је оно стајало 36 до 48 сати добијене су не само здраве биљке пасуља, већ се принос утростручио.

У Чехословачкој намеравају да овај екстракт белог лука индустријски производе.

У УЛОЗИ „БРОНКО АПАША“

— Сурова улична школа ме је учила да се борим и браним.
— Зар сви људи нису једнаки без обзира на боју.

БЕРТ ЛАНКАСТЕР

Берт Ланкастер, познати амерички филмски глумец, има 50 година и не крије то. Већ дуго времена се налази на листи најбољих холивудских глумаца, па ипак се понаша скромно као некада када је још као дечак сањао да постане... акробата.

— Рођен сам у Њујорку — причао је он кад су га запитали. — Моји родитељи су већ имали троје деце. Сурова улична школа ме је научила да се борим и браним. Кад дошао у праву школу, сам...
— Дobar ученик?
— Хм! Прејмио! Био сам добар играч безбола и атлета прве класе.

На универзитету у Њујорку спремао се да постане професор гимнастике, међутим, како су студије, по његовом мишљењу, дуго трајале он их је после две године напустио и отишао да оствари свој сан из детињства — у циркусу.

Иако је циркус у који је ступио био мали, са још мањим приходима и платама, са њим је обишао велики део Америке, нарочито југ. После пет година, крајем 1930. са двадесет долара у џепу стигао је у Чикаго. У то време Америка и већи део света на лавили су се у финансијској кризи. Због тога је био приморан да се бави разним занатима.

У ФИЛМУ „ОБРАЧУН КОД О. К. КОРАЛА“

Почетком рата 1941. мобилисан је и 26 месеци је са 5. америчком армијом обилазио Северну Африку, Италију, Аустрију, борећи се против Немца.

По завршетку рата је демобилисан. Једном приликом у Њујорку док се возио лифтом приметио је да га посматра један човек. Био је то неки менаџер који је тражио глумце за ратни комад. Одмах је прихватио. Комад се није одржао дуго на репертоару, али је Ланкастеру омогућио да изабере свој позив. Филм му се „смешти“ и чувени продуцент Харолд Хехт га је позвао. Дао му је да бира улогу и филм који му се допада. То је необично ретко јер филмски глумци најчешће морају да играју оно што им се понуди, па и оно за шта често немају ни воље ни смисла...
Личности Бerta Ланкастера су различите. Он сам нарочито воли улоге активних и племенитих људи, али понекад је и непријатан полицајац, гангстер или чак и затвореник. Његова најомиљенија улога је из филма о Апашима „Бронко-Апаш“, вестер који је режирао Роберт Олдрич пре десет година. Ту, једини пут, у америчком филму нису били „дивљаци“ Индијанци већ белци.

Исти у животу и на филму
У Човеку из Кентакија“ био је судија, акробата у „Трапезу“, бранилац закона у „Обрачуна код О. К. Корала“, комичар у „Човеку који прави кишу“. Он може према замисли режисера да буде и млад и стар, спортиста или одузет. У „Шарлатану“ он игра занетог проповедника. У свом последњем филму „Гепард“ представља старог сицилијанског аристократа из прошлог века. У „Затворенику из Алкатраза“ је прави роб биш који одгаја птице да би се откупио за злочине које је починио у младости.

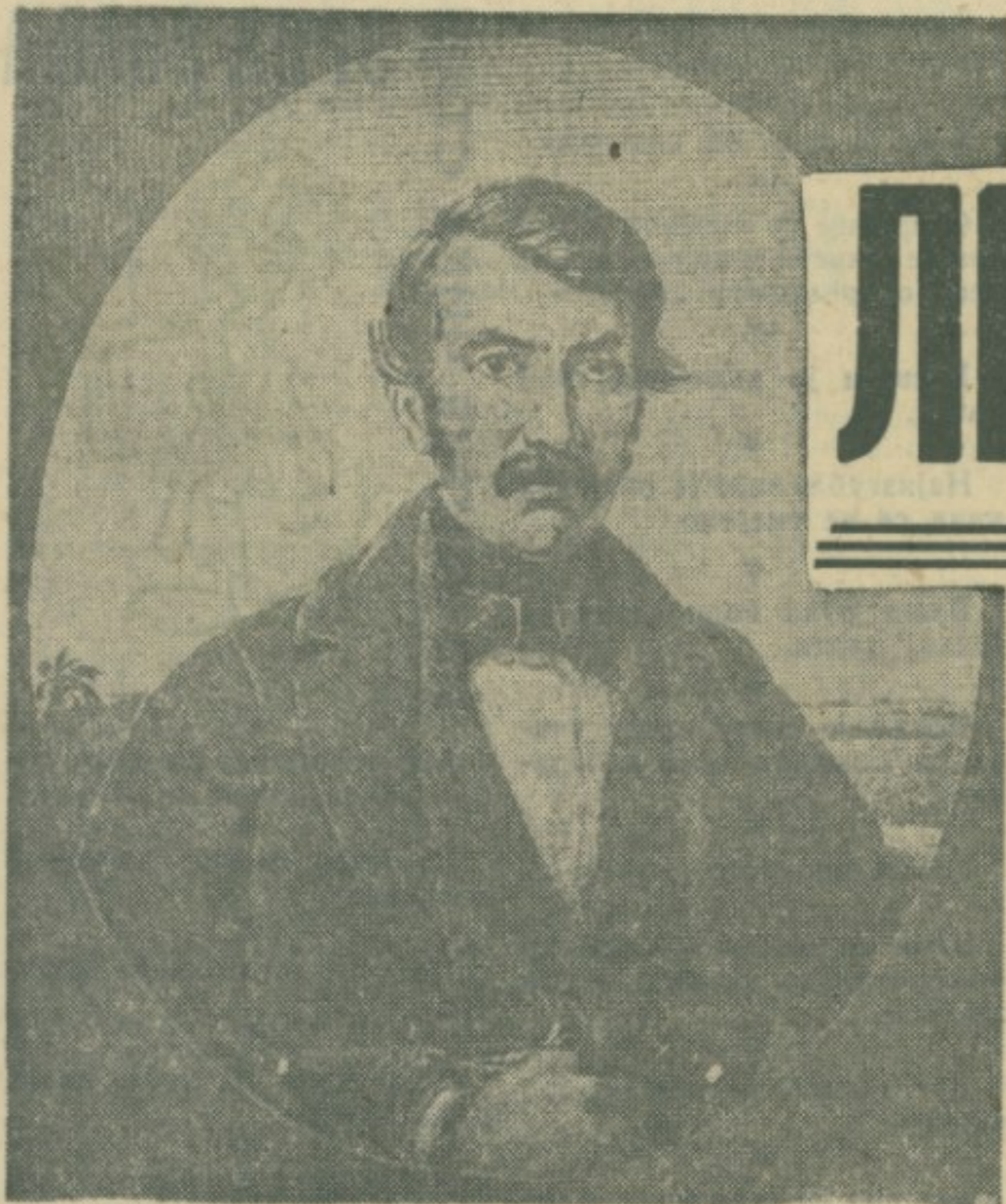
Сада се налази у Француској где снима филм „Воз“.
— Овог пута сам — каже славни глумец — француски илегалца, члан покрета отпора у другом светском рату. Добијам наређење од шефа да да спречим да воз натоварен уметничким драгоценостима које су Немци покрали у Француској, стигне у Немачку. У почетку не схватам задатак јер верујем да треба спречити само кретање војних возова. Али постепено увиђам да је и овај задатак такође од велике важности...
Берт Ланкастер је прекинуо снимање овог филма да би 28. августа ове године учествовао поред више чувених глумаца, научника и других познатих америчких личности у чувеном маршу са изједначења права црних и белих одржаном у Вашингтону.

— То је питање правде — рекао је Ланкастер, — зар сви људи нису једнаки без обзира на боју.

То је у ствари његов „Бронко-Апаш“.

Субота, 12. октобар 1963.

ЛИВИНГСТОН

ДАВИД ЛИВИНГСТОН

Међу храбрим људима који су по цену живота истраживали Африку, Давид Ливингстон заузима једно од главних места. Покретачка снага која га је гонила да испитује Црни континент била је искључиво жеља за знањем. Као човекољубац борио се против трговине робљем. Његови извештаји о продаји људи у Занзибару допринели су највише да енглеска влада под притиском јавног мњења предузме мере против трговине робљем коју су Португалци, господа-

ри обалских зона, потајно потпомагали.

Ливингстон се и као лекар трудио да помогне људима Африке у борби против болести које су тамо пустошиле. Као истраживач настојао је да открије тада још непознати ток великих река а пре свега да разјасни прастаро питање о изворима Нила.

Одрастао је у шкотском фабричком селу Блентајр као текстилни радник и несаломљивом вредноћом успео да се у 23. години посвети студирању. Дипломирао је на ме-

дицинском факултету у Глазгову после чега је желео да са лондонском мисијом оде у Кину. Међутим, на његово велико разочарање, послат је у Африку. Прва експедиција одвела га је у Јужну Африку а одатле су кренули ка северу.

Поред тачних географских забелешки он је нотирао и све што је етнолошки било значајно. Описивао је са највећом тачношћу животиње и биљке које је видео, водио исцрпан дневник и писао о својим астрономским запажањима. Он је први Европљанин који је видео величанствене Викторијине водопаде на реци Замбези а са једном експедицијом реком Шире стигао до данашње Њасе где је открио Њаса језеро које је истраживао помоћу парног брода састављеног на лицу места.

Писани без икаквих књижевних претензија његови дневници уобрајају се у најупечатљивија документа истраживачке литературе. У њима он скромно и објективно описује напоре које је савладао захваљујући само својем челичном здрављу и упорној вољи. Иако је више пута био у смртној опасности услед разних тропских болести ус-

пео је да реши већину задатака, изузев проналажење извора Нила. И при својој последњој експедицији веровао је да је у Јулуабеу — како се још и данас назива горњи ток Конга — нашао извор Нила. Стенлију, истраживачу сасвим другог кова, припала је слава што је после смрти Ливингстона открио ток реке Конга приликом крстарења од истока до запада Африке.

То је исти онај Стенли који се прославио што је 1871. у Улију на источној обали језера Тангањике нашао тешко болесног Ливингстона за кога се веровало да се изгубио.

Неупоредиво боље опремљен него Ливингстон Стенли је могао да заједно са њим размотри питање притока језера Тангањике.

После Стенлијевог повратка Ливингстон је још једном кренуо да тражи изворе Нила за које је веровао да се налазе у Катанги.

Умро је 1. маја 1873. у афричкој дунгли услед потпуне исцрпљености. Његови посмртни остаци и све његове забелешке однели су његови црни пратиоци у Занзибар, а одатле је све пренесено у Лондон. Сахрањен је у Вестминстерској опатији.

ЦЕРЕМОНИЈАЛАН ПРИЈЕМ КОД ПОГЛАВИЦЕ ШИНТО ПЛЕМЕНА У КАВОМПОУ У БЛИЗИНИ ДАНАШЊЕ АНГОЛСКО-КАТАНШКЕ ГРАНИЦЕ

ПРИ ПРВОЈ ЕКСПЕДИЦИЈИ ЛИВИНГСТОНА ЈЕ НАПАО ЛАВ ТАКО ДА ЈЕ ЈЕДВА ИЗВУКАО ГЛАВУ; ЦЕЛОГ ЖИВОТА ПАТИО ЈЕ ЗБОГ ТЕШКЕ ОСАКАЊЕНОСТИ ЛЕВЕ РУКЕ

КАДА ЈЕ У МИРНИ КАРАВАН ПРОДРЛО СТАДО БИВОЛА НАСТАЛА ЈЕ ПАНИКА

ЛИВИНГСТОН У ПОРТУГАЛСКОЈ НОСИЉЦИ (ПАЛАНКИН) ЗА ВРЕМЕ КРСТАРЕЊА КРОЗ АНГОЛУ 1854; У СРЕДИНИ ЈЕ ОГРОМНО СТАБЛО БАОБАБА (ADANSONIA DIGITATA)

ВОЖЊА РЕКОМ ПОКРАЈ ЗАПАДНЕ ОБАЛЕ АНГОЛЕ НЕДАЛЕКО ОД ЛУАНДЕ

»ЛАДОВАЊЕ« ПАРТИЗАНСКОГ КОМАНДАНТА

Док су крилни батаљони 3. крајишке бригаде два дана водили тешке борбе против три-четири пута јачег противника, на положају централног, другог батаљона било је сасвим мирно.

Команданту батаљона Николи Пећанцу је већ дојавило да „ладује“ док свуд околу тужи борба. Зато, чим је добио обавештење да је у Гиљоногама, десетак километара дубоко у непријатељевој позадини, зановина нека немачка јединица, самоничијативно је решио да непријатеља изненади.

Пред зору су, кроз шуму, нечујно стигли на двестотине метара од пла-

нинских колиба око којих је био подигнут непријатељски логор. Кроз сумателу су видели немачке војнике како се спокојно умивају и спремају без икаквог обезбеђења уокло. Сматрали су да су дубоко у позадини и да их нико не може изненадити у то време када су њихове јединице већ биле почеле офанзиву (маја 1943.).

Командант Пећанац је митраљеским рафалом дао знак за почетак. Борци су полетели као један човек. Немци, ошамућени, нису могли тражити други излаз до у бекству. По пољани је настала журњава — за неколико минута су потиснули Немце више од пола километра.

»ТЕЛ-БАТЛЕР«

Мали микрофон намештен на улазним вратима куће и повезан са телефоном поставе за Американце ускоро језиније и пратичније средство него досадашња аутоматска врата. Кад посетилац притисне на звонце домаћин може

из куће да разговара било са ког кућног телефона, а да при том не излази напоље. „Тел-батлер“, како Американци називају овај апарат, може да буде инсталиран на исти начин као и обичан телефон.

88:12

Мање оболевају од беснила женке паса него мужјаци — кажу стручњаци Пастеровог института у Француској по-

сле прикупљених података из Западне Европе. У 100 случајева беснила 88 су били мужјаци а 12 женке.

КАЦЕШАНОВА КЊИ

ПО НОВЕЛИ
А.С. ПУШКИНА

СУТРА У СУТРУ...

А ЗАШТО СЕ ТИ УСТАЛОМ ЗАУЗИМАШ ТОЛИКО ЗА ТО СИРОЧЕ?

ТО ЈЕ МОЈА ВЕРЕНИЦА...

ТВОЈА ВЕРЕНИЦА? НАДАМ СЕ ДА ЋЕШ МЕ ПОЗВАТИ НА СВАДБУ?

СТОЈ, ГОСПОДАРУ! НЕ ОСТАВАЈ МЕ МЕЂУ ОВИМ ЛОПО...

ТИ СИ ТО, РДО МАТОРА! ХАЈДЕ, ПЕЊИ СЕ... СЕДАЈ НА БОК!

КРЕНУЛИ СУ КРОЗ СТЕПУ, ПЕТАР ЈЕ БИО ЗАМИШЉЕН

О ЧЕМУ МИСЛИ ВАШЕ БЛАГОРОДСТВО?

МИ СМО НЕПРИЈАТЕЉИ! ЈА САМ ОФИЦИР И ПЛЕМИЋ, А ТИ ПОВУЊЕНИК... А ЕВО НАС ЈЕДАН ПОРЕД ДРУГОГ И СРЕЋА МОГ ЖИВОТА ЗАВИСИ ОД ТЕБЕ!

ЗНАШ, ЈА ТИ НЕКУ ЗАБОРАВИТИ ДА СИ МЕ НАХРАНИО КАД САМ БИО ГЛАДАН И ДАО МИ ЧАШУ ВИНА КАД САМ БИО ЖЕДАН... И КОЖУХ СИ МИ ДАО! ПОКАЖУ ТИ ДА НИСАМ КРВОПИЈА...

ПРЕД МРАК САОНИЦЕ СУ СЕ ЗАУСТАВИЛЕ ПРЕД НЕКАДАШЊИМ СТАНОМ КАПЕТАНА МИРОНОВА У БЈЕЛОГОРСКУ ГДЕ ЈЕ САД ЖИВЕО ШВАБРИН

Ако знамо шта је било, не знамо шта ће бити.

Јаче је село од сватрва.

С правим се човеком може лакше живети у највећем злу, него са рђавим у добру.

Клевета је паљевина туђе части.

Најизгубљенији је онај дан када се не смејемо.

Блага рука води слона на једној длаци.

Чапља је сваку птицу учили да плива, а сама се удавила.

Отето проклето.

Што ми велиш — нек ми буде; што ми желиш — нек ти буде.

Дуг неплаћен, грех неопрошћен.

Указује на туђу пару, а сакрива свој дукат.

Ко лаже тај и краде.

ИЗ ЗБИРКЕ ЧИКА СТАЈЕ ЗРНА ЗНАЊА

Ако желиш да ти неко добро учини, учини и ти њему.

Ко жали ексер, изгуби и потковицу.

Од туђе штете нема користи.

Што знају 32 зуба, знаће и 32 друга.

Интриганти су умно и морално закржљали људи.

Перо може да буде свирепије од мача.

НЕОБИЧАН ПАКЕТ

Отправник поште заузет контролисањем тежине и жи госањем безбројних пакета који свакодневно пролазе кроз лондонску пошту Адисон роуд стајшен био је не мало изненађен и збуњен када је међу осталим поштанским пошиљкама угледао једног двогодишњег тигра из Низама. Ту „пошиљку“ упућену из Аскота требало је доставити једном циркусу у Олимпији (недалеко од Лондона) где је циркус подигао своју шатру. У први мах поштански службеник се готово парализовао, имао је тешкоћа да се удаљи од овог „пакета“. Тек када је дошао укротитељ стање се побољшало и тигар је постао послушан и миран.

Уршулије игре

Уршула је мало мече са Аљаске. Сироче је и чувари зоолошког врта у Копенхагену покушали су да је забаве коњићем за љубање. Мама-меда угнула је после Уршулиног рођења, па је она подизана са пуно стрпљења и љубави специјално за њу справљеним млеком и многим витаминским пилулама. Уршула је постала љубимица овог зоолошког врта и мали посетиоци никад не пропусте прилику да прођу поред њеног кавеза и пошаљу јој поздраве. Она је један од малог броја медведа са Аљаске који се родио у заробљеништву.

ЧУВАЈТЕ ОТПАТКЕ

У Берлину, као и у другим великим градовима, отпацки из кухиња и прехранбених индустрија извозе се из града, кувају се у великим казанима и када се охладе, додају им се отпацки пивара, млинова, пекара, фабрике шпиритуса и кланица и употребљавају за товљење свиња. Количина хране се одмерава према живој мери товље-

ника и даје се два пута дневно по 7 до 8 кг. То је густа кашаста храна којој се понекад додају и беланчевински концентрати. Одржавање хигијене у граду је услед тога на вишем нивоу а отпацки који би се иначе бацали постају корисни и град јевтиније долази до меса и месних пре-рађевина.

ПРВО МЕСТО У СВЕТУ

Приликом посете сталној пољопривредној изложби у Москви добиће се потпунија слика научног и стручног рада у одгоју разних врста дивљег звериња због њиховог крзна.

Гајење звериња у СССР-у заузима прво место у свету. Уређена су специјална државна газдинства, са нарочитим кавезима. Највише се гаји самур, затим плава лисица и визон. Исхрани и нега животиња посвећена је велика пажња али све је то механизовано. Нарочито се води рачуна о стварању подмлатка, што није проста ствар кад је звериње иза решетака кавеза. Резултати нису изостали ни у погледу квалитета крзна нити саме рентабилности. Крзна се углавном продају на иностранним тржиштима.

Транзисторски термометри

У радио-техници као и другим гранама технике транзистори све више истискују радиоцеви и друге класичне елементе. У ветеринарству се нарочи-

то употребљавају транзисторски термометри за мерење температуре тела стоке и живине. Поред осталог, они омогућавају мерење топлоте на површини тела, па се тако то же лако одредити граница болних места и благовремено открити извесна обољења. Ови термометри су врло једноставни, лаки, погодни за разне сврхе и несаломљиви.

Микрофлуороскоп

Помоћу микроскопа се могу видети најситнији делови биљног или животињског организма. Раније је могао неки предмет да се увелича микроскопом хиљаду и више пута, а данас су научници успели да слику увеличају и неколико десетина хиљада пута.

Један научник светског гла са успео је да једним специјалним микроскопом, који је назвао микрофлуороскоп — прати рашћење хелија. Овај апарат потпуно је сличан рендгенском апарату, али је на њему све смањено око две хиљаде пута. Зраци пролазе кроз предмет а слика се појављује на флуоресцентном платну испод њега.

КРАВЕ БЕЗ РОГОВА

Рогови су служили говечету док је живело у дивљини за одбрану од непријатеља. Сада му рогови нису потребни, чак изазивају и незгоде у већим стадима. Зато се у савременом говедарству они вештачки уклањају.

Постоје разни начини за обезрожавање свих говеда. Узимају се различита хемијска једињења: натријумова и калијумова сода ставља се на

рожни пупољак телад старе 3 до 5 дана. После тога, рогови више не расту. Старијим говедима, од 10 до 30 дана, рогови се уклањају спаљивањем рожних пупољака електричним или обичним термокаутерима. Још новија метода је давање инјекција шпиритуса, натријумсалицилата и других препарата. Старијим грлима рогови се уклањају теже — операцијом.

МЕСЕЦ

ОГАЊ У МЕСЕЧЕВОМ СРЕДИШТУ, МЕСЕЦ НИЈЕ ХЛАДНО ТЕЛО

ОТКРИВА СВОЈЕ ТАЈНЕ

Први вештачки сателит избачен 1959. године као да је наговестио почетак лабудове песме астрономије. Иако се то никада неће односити на истраживања удаљених галаксија сасвим је оправдано кад је у питању Земља и најближа небеска тела.

У периоду од 1959. до краја 1962. године стручњаци су се уверили да је интересантније проучавати Месец са Земље него вршити свемирска истраживања помоћу летелица које се не могу ефикасно контролисати.

Лансирање првих сателита подстакло је астрономе да са утрострученом енергијом прегну на истраживање најближих небеских тела а нарочито Месеца. Недавно објављени биланс показује да је у току протекле четири године учињен већи напредак у области астрономских знања о Месецу него за сва четири протекла века.

Астрономи су добили приближно јасну слику о унутрашњој структури Месеца. У новембру 1959. године астроном Козирев је фотографисао у два маха круг Алфонс и утврдио да се из унутрашњости Месеца ослобађају гасовите масе. Новост је изгледала сензационална. На Међународном конгресу астронома одржаном ускоро после тога у Лењинграду, Козирев је приказао својим колегама клишеа. Није било никакве сумње у стварност снимљене појаве.

Научник је уложио велики напор да одреди састав гаса чији је спектар снимно. Били су потребни дуготрајни експерименти. Најзад, у току прошле зиме, Козирев је објавио резултат својих истраживања: у гасу је нашао угљеник у облику С2 (молекуларни облик непознат на Земљи) и водоник у молекуларном споју Н2.

Угљеник и водоник су основни састојци угљенводоника. Да ли је требало из овога извући закључак да се и у Месецевој као и у Земљиној утроби крије нафта? Можда се слободни водоник појављује само на вишим температурама, односно неки топлотни извор у Месецу изазива разлагање угљенводоника.

За класичну астрономију би већ помен оваквих претпоставки изгледао фантастичан, жилверновски. Међутим, пре неколико месеци на Институту за физичке науке у Горком већ су извршена прва мерења температуре у Месецу помоћу проучавања херцијенских зракова који потичу из Месецевог језгра.

Познато је да дуги таласи продиру кроз

врло дебеле слојеве материје и њихова јачина је карактеристична за температуру њиховог извора. Резултат је запрепастио научнике. На 50 километара испод Месецевог површине измерене су температуре од 1.000 степени. Супротно вајкадашњем веровању Месец није хладно тело — у његовој унутрашњости као и у земљиној гори огањ који физичари приписују радиоактивности стена затворених у Месецевој средини.

Добијени су, захваљујући фотографима са инфрацрвеним зрацима, и занимљиви подаци о природи Месецевог тла. Тамо где људско око види само блиставе тачке, на инфрацрвеним клишеима су се појавили планински ланци. Падине тих планина, претпостављају астрономи, покривене су материјама које под ултраљубичастим сунчевим зрацима постају фосфоресцентне.

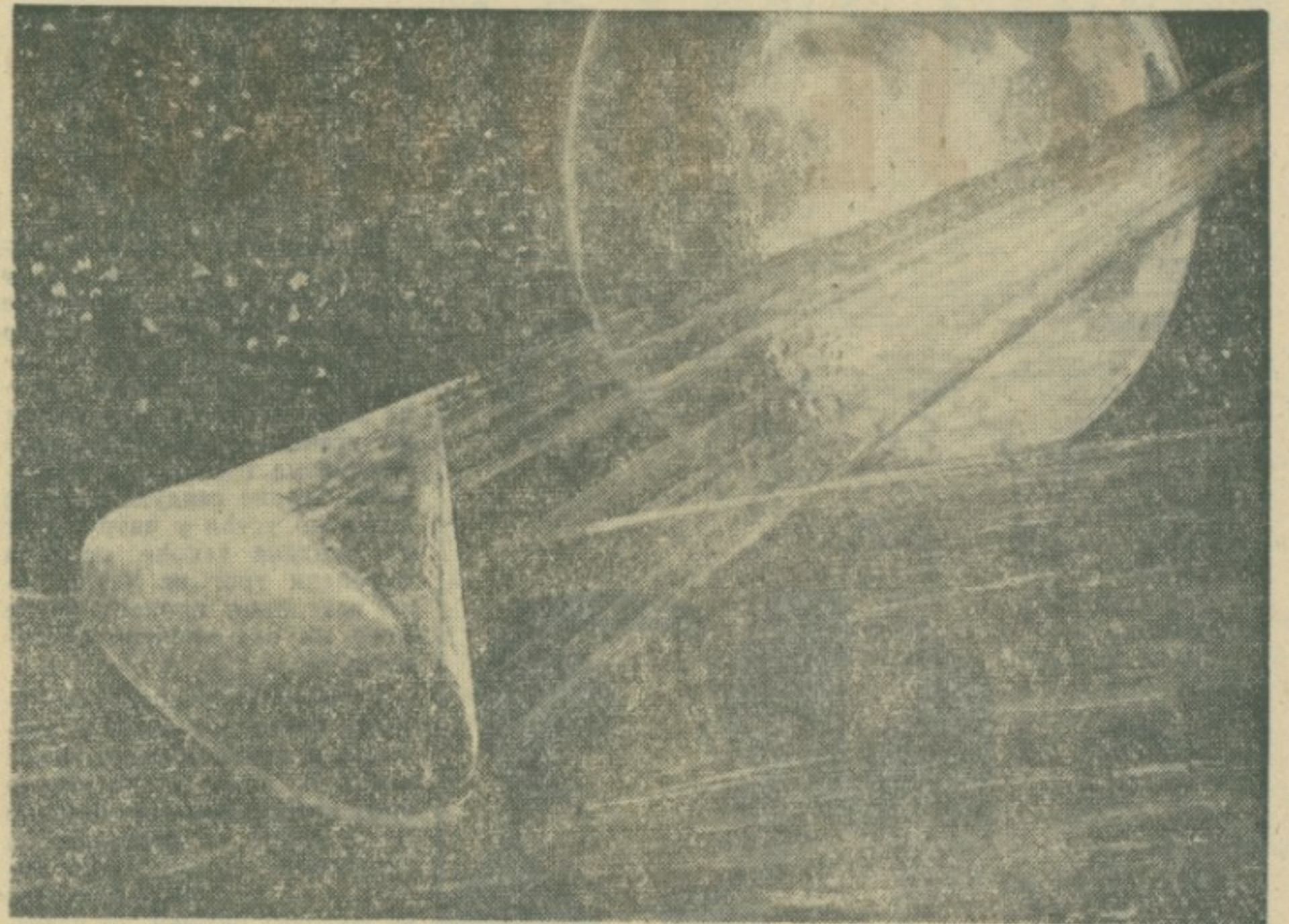
После ових значајних открића извршених са Земље, аутоматским свемирским оруђима ће бити знатно олакшан посао. Астрономи у ствари сматрају да је Месец већ у тој мери познат да се може сматрати новим земљиним континентом.

СМЕЛА ХИПОТЕЗА

Месец позајмио Земљи њене континенте

Позната је теорија Џорџа Дарвина (1845—1912, сина Чарла Дарвина) о земаљском пореклу Месеца: да Тихи океан није ништа друго него ожилjak после циновског одвајања стена на Земљи. У јединственој флуидној маси — Земљи и Месецу — под утицајем сунчеве привлачне силе настајали су плима и осека. Ритам плиме и осеке се услед збирања њихових резонанци непрестано појачавао тако да је у једном тренутку дошло до откидања великог дела од кога је настало посебно небеско тело — Месец.

Данас већина астронома сматра да осци-

лације плиме и осеке нису могле бити довољне за откидање те масе и зато је теорија Џорџа Дарвина углавном напуштена.

Међутим, немачки професор М. Герстенкорн и шведски физичар Ханс Алфвен поставили су недавно другу хипотезу потпуно супротну Дарвиновој: да је Месец некада био независна планета која је по врло ексцентричној путањи кружила око Сунца. Земљина привлачна сила је снажно дејствовала на оближњу малу планету и пре три до четири милијарде година деформисала њену орбиту толико да су се Земља и Месец кретали сасвим близу. Са Месеца, који је имао два до три пута већу запремину него данас откинули су се, привучени земљиним гравитацијом, велики делови његове

масе од којих су настали континенти на Земљи. Огромне плиме, високе и осам километара, засуле су их и изравнале. Тада су се велики блокови откинули од континента и пали поново на Месец где су створили месечевог кратере. Отада су два тела уравнотежила однос међусобног привлачења и стабилизовала своје путање.

Један од најјачих аргумената у прилог ове смеле претпоставке немачког и шведског научника представља околност да су континенти на Земљи приближне густине као и Месец. Научници сматрају да ће петрографска посматрања на Месецевој површини потврдити њихову хипотезу о истовности стена које су пре више милијарди година промениле своје „господаре“.

ОД СЛАНЕ — СЛАТКА ВОДА

Познато је већ да се морска вода може претворити у воду за пиће, али досад само у малим количинама. Аустралијски научници раде сада на томе да из мора добију неслану воду у количинама које би подмириле потребе целог њиховог континента. Да то постане стварност обећава Марк Олифант, један од истакнутих аустралијских нау-

чника. Једна централа на атомски погон — уверава он — чија би изградња стајала милијарду долара могла би да пет милијарди литара морске воде дневно претвори у воду за пиће. Ова количина била би довољна за потребе градова Сиднеја и Мелбурна. Остварење овог вероватно најзамашнијег подухвата двадесетог века не би било де-

финитивно. Ова нова атомска централа требало би да производи и електричну енергију потребну за испумпавање пречишћене морске воде у циновске оставе. Овим поступком — тако рачунају у Аустралији — добила би се и велика количина споредних хемијских продуката.

БРАВО

ПО РОМАНУ Ф. КУПЕРА
ЦРТА Н. КРУЉЕВИК

КО ЈЕ ПУЦАО?

ловних куглица. Испалена из близине олова су на жртви збијена, а са повећањем даљине она су све више расута.

На већини оружја постоје утиснути знаци на металу. Понекад су бројеви и ознаке на оружју излизани. У том случају се бројеви читају са унутрашње стране метала као удубљени отисак.

Као при развијању филма кад изгледа да на негативу нема ништа али се тек у хемикалијама добија слика, тако и експерти за криминалогију користе разне киселине и алкалије да открију порекло броја који је излизан. Тај се метод може користити чак иако је преко излизаних бројева урезан други број.

Специјалним микроскопима се утврђује идентичност испалених метака. Ако су меци истоветни, сигурно је да су испалени из истог оружја. Чаура метка може такође бити огребана или незнатно усечена разним деловима механизма пушке или револвера. Стране сандука могу се незнатно усечи у чауру, а игла окидача такође оставља одређени траг на чаури. Ако иследници пронађу чауре могу им оне корисно послужити.

У обзир долази и утврђивање одстојања између злочинца и жртве. Када је метак испален, зрно је потиснуто кроз цев топлим гасовима који се шире — насталим од експлозије. После метка излазе и ти гасови и прате га на његовој путањи до извесне удаљености. Ако је метак погодио циљ на кратком одстојању, на том месту остају и трагови гасова. Ако је удаљеност нешто већа, зрно може да остави црни траг од гари пламена.

Понекад остаје и мало барута на кожи или одећи жртве убијене изблиза. Ако је метак заиста изблиза испален, позову се експерти за балистику из лабораторије Скотланд јарда који одређују тачно одстојање. У случају да је чаура у којој се налазио извесан број олова била испалена из ловачке пушке, може се утврдити и већа удаљеност. У чаури ловачке пушке има око 280 о-

Пићање: из која је оружја испален метак њобезано је са »хиљаду« других пићања која се њобшављају њрег експерте Скотланд јарда

метак испали, потиснут гасовима, он се врти и добија праву путању.

Мада две пушке могу изгледати идентичне, постоје у жљобовима отисци, на први поглед неприметни, од алатке којом се прави цев. Због извесне грешке приликом жљобљења, на метку који пролази кроз жљоб, остају огреботине. Када полиција нађе метак и када је пронашла и пушку или револвер за који се мисли да су употребљени приликом злочина, позову се експерти лабораторије. Један од метода испитивања је — пуцање осумњиченом пушком или револвером. Микроскопским прегледом се затим упоређују огреботине и добија се резултат.

Метак из пушке запарао је ваздух. Погођени човек пао је мртав. Једно мало олово је извађено из његове главе. Одмах је позван експерт лабораторије Скотланд јарда да утврди из које је ваздушне пушке метак испален.

Често, при испитивању неког убиства, може се докázatи да је метак испален из одређеног оружја. Не одаје тајну само метак. И чаура има такође ознаке које одговарају одређеном типу пушке или револвера а и сама пушка има жљобове, па када се

УСПЕЛА КАЗНА

Неки пијанац у Италији решио је да сам себе казни. Када се једне вечери вратио кући „малчице под гасом“ он помисли: „ово треба да престане“ и одмах се одлучи да себе казни. Узе пар лисица које је одавно држао у фиоци свог стола и стави их на руке на веза за радијатор. Ујутру се већ пока-

јао и хтео да се ослободи, али није могао јер је бацио кључеве ван свог домаћаја. Топлота радијатора га је готово ошамутило, он се знојно и тек после читава два дана суседи су га чули како зове у помоћ. Казна је сасвим успела — умало није умро од жеђи.

СТОЛИЦА ПОШТОВАЊА

Финансијска управа аргентинског града Тукуана набавила је нов намештај. Како доноси један западнонемачки часопис, одговорним службеницима дате су столице са наслоном, мање важним — столице

без наслона, а приправници уопште нису добили столице. „Сваки посетилац треба да на први поглед зна с ким има посла“ — објаснила је дирекција финансијске управе.

Мало је познато...

Мало је познато да су услед недостатка магнезијума неопходног за аеронаутичку индустрију, Американци за време рата били принуђени да експлоатишу резерве метала из мора. Компанија Дон кемикал која је дневно дестилисала две милијарде литара морске воде добијала је из једне тоне 1.150 грама магнезијума. Данас је такав огроман напор непотребан јер је недавно откривено да остриге необично ефикасно издвајају магнезијум из морске воде. Довољно је да се са-

меље шкољка у којој острига таложи магнезијум па да се овај метал доста лако добије. И друге морске животиње се као и остриге кључају разним минералима. Корали стварају резерве сребра а холотурије у Кинеском мору резерве ванадијума и уранијума. Ускоро ће бити објављен каталог о овим изванредним морским хемичарима који ће ускоро моћи да чине огромне услуге индустрији.

Лакше је поверовати

Два становника града Сиднеја, у Аустралији, по имену Морис и његов пријатељ Берет ловили су рибу на пучини. Мало су се више удаљили, јер је море било мутно. Наједном им се барка подигла увис, просто полетела, а рибари су се нашли у води. Пошто је Берет први испливао до барке спазио је огромног кита недалеко од себе. Срећом по рибаре убрзо је наишао један брод који их је спасао. Њихова прича о киту учинила се многим невероватна, али тешко се мо-

гао друкчије објаснити њихов бродолом на мирном мору, па су многи поверовали у њихову причу, јер је то лакше него проверити.

ПЕНАДАМАШНИ СКАКАЧИ

Мушкарци из племена Ватуи, које живи у Руанди (Африка), спадају међу највише људе на свету: већина њих висока је 198 сантиметара. Поред тога они су најбољи скакачи увис јер сваки од њих може да из затрке прескочи свог саплеменика кад овај стоји.

Необична трка

„Гили“ је победио Кен Ирвина са 5,1 секунди према 9,3 на стази дугачкој 54 метра. Ово такмичење не би било важно ни забележити да „Гили“ није коњ а Кен Ирвин професионални тркач. Овај веома необични меч човек — коњ одржан је на стадиону Камбле — Гранж близу Сиднеја.

ДА ПИ СЕ ЈЕДЕ?

Плави рак постоји. Доказ: један француски поштар ухватио га је близу места Ла Рош-Кавиллак за време свог годишњег одмора. Још се не зна да ли мења боју кад се баца у кључалу воду и да ли се једе.

ДА НЕ ОБИЛАЗИШ СВЕТ...

Свако не може да обиђе свет да би видео природна богатства и да би им се дивило. Оснивање националних паркова зато омогућава да се изближе упознају лепоте бар своје земље: биљни и животињски свет. Заштитени и неговани ту живе: почев од сисара до гмизаваца и од инсеката до птица, као и прекрасни биљни свет.

Има паркова уз које су и мали резервати где специјалности на одређеном биљу и животињама проучавају климатолошке, еколошке и остале проблеме.

Поменимо највеће и најпознатије националне паркове у Европи. Међу првима је Бјаловјежа шума, на истоку Пољске, која се простире на преко 50 квадратних километара. У њој се још и данас могу видети ретки бизони, животиње које изумиру. Пре хиљаду година та врста је била још веома распрострањена по шумама Европе.

Парк Татра који лежи на обрнцима овог планинског масива, делом у Чехословачкој а делом на југу Пољске простран је 215 квадратних километара а терен подсећа на алпске пределе. У њему још постоје медведи и вуци. У његовим резерватима стручњаци изучавају утицај климе на ретку флору и фауну.

У Пољској је одувек поклањана велика пажња овим парковима и зоолошким вртима и зато није чудо што

она, без зоолошких вртова по градовима, има десет националних паркова који укупно заузимају површину од 930 квадратних километара.

У Француској су уређена два велика национална парка, један у Арденима а други у Лозеру. Слични ће се паркови подићи и у горњој Прованси и у масиву Ваноз, и уредити по угледу на паркове у италијанској Савоји и долини Аосте.

Национални парк Ваноз биће подељен у три зоне резервата намењене ботаничким и зоолошким истражива-

њима и опитима, где ће туристи моћи у пратњи водича да се слободно крећу и снимају све ретке примерке који их интересују. У другој зони ниједно дрво неће бити посечено, макар било већ и сасушено, нити ће бити ишчупана иједна увела травчица. Трећа зона ће се налазити на преко 2.000 метара висине, где ће се напасати на стотине стада оваца под надзором стручњака који раде на побољшавању пасмина, путем нових поступака о исхрани и смештају ових домаћих животиња.

ПАРАБОЛИЧНА АНТЕНА

Ова необична инсталација на нашој слици представља немачки ПТТ релееј за телекомуникације. То су у ствари параболичне антене које се уграђују у Мелелорфу, северно од Хановера.

На изворима парфема...

Велики број људи у свету трпи познати и цењени француски парфем, а мало је оних који знају да он потиче од једног малог градића с југа Француске — из Граса. Најбољи парфери на свету не довршавају се, истина, у Грасу — али, онај основни и најважнији материјал добијају из тог цвећем опкољеног града. На свим брежуљцима који окружују градић цветају дивне руже, мирисави јасмини љубичице и читави гајеви поморанџи. Поред тога у Грас се увозе из свих делова света извесне ароматичне есенције, неки хемијски производи и одређено воће, што све заједно служи као сировина.

Још 1767. године, Антон Ширис основао је прву фабрику парфема коју су касније генерације прошириле. Данас је у постојећих 20 фабрика парфема запослено око 1700 људи. Они који не раде у фабрикама зарађују новац као цвећари или бантовани. Може се сматрати да цео Грас живи од парфема. Сировине, иако можда ова реч не одгов-

ара хиљадама и хиљадама миришљавих цветова, прерађују се и дестилишу. После разних хемијских процеса на крају се добија основна есенција која се шаље у Париз и друге градове.

НЕКАДАШЊА ПОШТА

Пре настанка поште и телеграфа поруке су преносиле голубови-писмоноше успостављајући тако поштанску везу између градова, села и покрајина.

Времена се мењају, али у Енглеској постоји још у Менсел Лејоцију у Херфордширу најстарија пошта голубова-писмоноша која потиче из XVII века.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) изабрање; 5) плодно место у пустињи; 9) совјетски шаховски велемајстор, правак света; 10) град у Енглеској; 11) циљ; 12) предлог; 13) лука у Израелу; 15) лична заменица; 16) Херцеговац; 18) личност из Сартровог романа „Зрело доба“; 20) енглески морепловац (19. век); 22) врста коњског кретања; 24) покрајина у Шпанији; 26) највећи део; 27) папагај; 29) предлог; 31) град у Немачкој; 32) иницијали наше позоришне и филмске глумице; 35) наша река; 37) иницијали проналазача бацила ТБЦ; 38) неолобена заменица; 40) наша река; 42) град у СССР; 43) опера од Вердија; 44) недостатак.

1	2	3	4	5	6	7	8
9							
10				11			
12			13	14			15
16		17	18	19			
	20	21		22	23		
24				25			
26			27				28
	29	30		31	32		
33	34	35		36	37		
38	39		40	41			
42							
43				44			

Усправно: 1) објављивач вести у радио-емисијама; 2) мушко име; 3) музички термин; 4) шумска животиња; 5) по знато Гундулићево дело; 6) француски тенисер; 7) свежа; 8) јужно воће; 14) слапови; 17) марка телевизора; 19) град у Вури; 21) кост; 23) два иста самогласника; 24) хемијски знак за бром; 25) мера за површину; 26) руски композитор („Руски и Ђулијана“); 28) град у Турској; 30) личност из једног Дизнијевог

цртаног филма; 32) део кућног намештаја; 34) роман од Т. Драгера; 36) халогени хемијски елемент; 39) прилог за време; 41) речни острво.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) оштар; 6) Махвел; 8) виза; 9) апел; 11) О'Хара; 13) али; 14) за; 15) Ели; 17) Ин; 20) есеј; 22) лед; 24) тас; 25) Авр; 26) Лир; 28) аба; 30) Вар; 32) Иго; 34) ел; 35) цар; 37) ол; 38) Чиле; 40) Акра; 42) хар; 43) два.

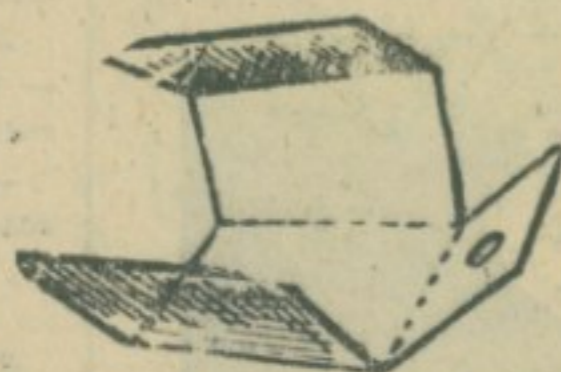
Усправно: 1) оаза; 2) шкарџ; 3) тс; 4) Ава; 5) репа; 6) Михаило Јалић; 7) „Телејска гора“; 8) воз; 10) Лим; 12) але; 16) Истра; 19) не; 21) еа; 23) дар; 27) ир; 29) би; 30) Беч; 31) ја; 33) ола; 35) Цер; 36) рад; 39) ла; 41) кв.

НАПРАВИ САМ

ДИМНИ СИГНАЛИ

Да бисте могли слати димне сигнале као Индијанци, узмите картон и нацртајте кутију следећих димензија: 7,5x7,5x5 сантиметара. На једној страни начините отвор са пречником од 1,5 сантиметар (као на цртежу).

Да бисте постигли потпуну непропусивност кутије што је неопходно за давање добрих сигнала, облепите изнутра кутију траком лепљиве хартије. Једна страна кутије остаје вам још отворена. Затворите је дописницом и учврстите такође лепљивом траком. Пошто сте све то учинили остало вам је само да замолите оца да дуне неколико дуванских димова кроз рупу на кутији. Затим узмите кутију у руку и лако ударајте (у страну коју сте затворили дописницом) супротно од отвора и кроз отвор ће излазити правилни колумни дима — димни сигнали.

И он је живо биће

Мармозет је мали мајмун тропске Америке из фамилије Paridae или Midae. Тежак је свега око 200 грама, а реп му је дугачак близу 30 сантиметара.

АНТИАТОМСКА ПИЛУЛА?

Нова хемијска материја, на звана ДТД, треба да заштити људе од атомског зрачења. Засада је ово средство још у стадијуму пилта.

Гуштер — певач

У Индонезији живи једна врста гуштера из породице гекона кога зову „токи“. Гуштер обитава у џунгли и храни се инсектима. Ноћу токи испушта мелодичне звуке „так-к-е, так-к-е...“

Лењинграђанка Мејер створила је услове да се изгледе гуштер „токи“. Јаје добијено из Индонезије она је ставила у једну котаричицу, покрила ову црном хартијом и поставила је под електричну сијалицу коју читаво време није гасила. После 20 дана излегао се гуштер који се одмах снашао у свом новом дому.

НОВИТЕТИ ЗА АУТОМОБИЛИСТЕ

Аутомобилска индустрија све више напредује а са њом и разни уређаји. На слици су два француска проналазача пуштена у продају овога лета:

Магнетски држач наочара може да се постави на унутрашњи део кола близу волана.

Електрична лампа која трепери снабдевана је транзистором и погодна ноћу кад кола стоје.

Јесће ли већ чим да...

... амерички бизон једва доживи 35 година, јер, чим се на њему примете први знаци старења млади мужјаци

почну да га нападају док га не убију и један од њих не преузме вођство.

... московски геолошки институт недавно је завршио припреме за једну петролејску бушотину која ће држати спетски рекорд са 10.000 м у дубину земље.

... на пиринчаном пољима у Индији инсталирани су гласноговорници повезани са локал

ном радио-станицом. Тврди се да су песма и музика побољшале жетву за 42%.

... фосилни остаци кошуте, стари око милион година али изванредно добро очувани, пронађени су близу Мингена у Немачкој, на 3 метра под земљом. Близу њих нађени су и скелети једног мастодонта и једног ланета.

... амерички статистичари тврде да 37% људи оболи од морске бо-

лести за време путовања бродом по мору.

... у Леду, у енглеској грофовији Јорк, живи неки М. Робертс који је свакако „најосигуранији“ човек у Европи. Он је осигурао не само свој живот и кућу против пожара, крађе и свих могућих елементарних непогода, већ и свој годишњи одмор од кише.

... према статистичким подацима од 3 милијарде људи који живе на Земљи само 1,2 милијарда (односно 40%)

служи се приликом јела ножем и виљушком, 900 милиона употребљава штапиће, а осталих 900 милиона се служи... прстима.

... јуна ове године грађане Билингтона у Енглеској, изненадила је вест да је њихов су-

грађанин, тридесет трогодишњи Церп Дурден осигурао своје бркове, дугачке 23 сантиметра, на 2 милиона динара.

ЧИХ
НА
ИЗ
А
РА

Ква-Ква!

Увећује Паја Патак

ПОГОДИО ГДЕ ЋЕ

— Ви овде хоћете да ловите настрмке? — пита чувар Шилу.
— Што да не, зар је кажњиво?
— А не, — одговори чувар — само биће чудо ако их уловите.

ЗБОГ ДОРУЧКА

Чекала Пата Пају целе ноћи. Узору он најзад дође.
— Хоћеш ли ми, молим те, рећи због чега си тек сад дошао?! — унута она сва бесна.
— Како због чега, па због доручка — мирно одговори Паја.

НИЈЕ УСПЕЛА

— Замисли, већ три месеца се жалим Паји како ми је хладно. И јуче ми је најзад обећао изненађење — прича Пата пријатељици.
— И... шта је било? — заинтересова се она — сигурно крзнени капут?
— Ма не — одмахну главом Пата — две тоне угља!

НЕКИ ТИП

Благајница једног биоскопа пита Шилу:
— Зашто ви, господине, не узмете одједном карте него три пута долазите за по једну?
— Не љутите се — каже Шилу — нисам ја крив. Чим хоћу да уђем у салу неки тип ми приђе и исцелпа ми карту.